

KARŞI KIYIYA GEÇ GO THROUGH TO THE COAST AGAINST

Vedat Ahsen COŞAR*

başkandan / from the President

“Mükemmel olmayı düşünmeden, güçlü bir arzuya erdem arayışı içine girersek, şansın da bize gülümsemesiyle, erdeme ve yanı sıra mükemmele ulaşma fırsatını elde edebiliriz; esasen mükemmel olmak, ödüllendirilmiş erdemden başka bir şey değildir.”

Bu sözler, Romalı avukat, devlet adamı, filozof, yazar Cicero'ya ait. *Tusculanae Disputationes/Toskana Tartışmaları* isimli eserinde yazıyor bunları. *Moral Obligation/Ahlaki Zorunluluk* isimli eserinde ise Platon'un izini sürüyor ve erdemi, her biri ayrı bir değer olan “bilgelik, adalet, cesaret, özdenetim ve özsaygı” bütünlüğü olarak tanımlıyor. Bunlara, bunların hepsinden daha çok önemsediyini ifade ettiği bir şeyi daha ekliyor: “Dürüstlüğü.” Dürüstlüğü ise “tüm insanlara, tüm zamanlarda güvenmek ve onlara saygılı davranmak” olarak tanımlıyor.

Sadece mükemmele ulaşmanın değil, “adam olmanın” da asgari koşulu olan bu erdemler, Cicero tarafından “hükümdarların/iktidarların” sahip olmaları gereken başat erdemler olarak sayılıyor.

Hükümdarların/iktidarların sahip olmaları gereken bu erdemlere, Romalı düşünce adamı ve yazar Seneca iki önemli ekleme daha yapıyor; birincisi *De Clementia/Bağışlama Üzerine* isimli eserinde vur-

* Av., Türkiye Barolar Birliği Başkanı.

gu yaptığı “bağışlayıcılık”, ikincisi ise *De Beneficiis/İyilik Yapma Üzerine* isimli kitabında incelediği “cömertlik” tir.

Seneca’nın hükümdarlara/iktidarlara uymalarını tavsiye ettiği “cömertlik”, tam da ahlaki erdemın kendisidir. “Cömertlik”, bizim yararımıza uygun düştüğü için “başkasının/ötekinin” yararlarını korumak değildir; o yararları paylaşmıyor olsak dahi o yararları savunmaktır, orada bir yararımız olduğundan dolayı değil, “başkasının/ötekinin” yararı olduğundan dolayı o yararı savunmaktır, yani kendimizi “başkası/öteki” için feda etmektir “cömertlik.” O nedenle “cömertlik” ahlaki yüceliktir.

“Bağışlayıcı” ve “cömert” olmak, avukatında sahip olması gereken başat erdemlerdir. Zira Avukatlık Kanunu’nun 2. maddesinde avukatlık mesleğinin amacı bağlamında yer verilen “adalet ve hakkaniyet” arayışı “bağışlayıcı” ve “cömert” olmayı öngörür. Onun için avukatlar, kendisi de avukat olan *Cicero*’nun ifade ettiği gibi: *Bilge olmak, adil olmak, cesur olmak, özdenetim ve özsaygı sahibi olmak, tüm bu erdemleri kapsayan ve en üst erdem olan dürüst olmak zorunda ve durumundadırlar.*

Bütün bunların kıssadan hissese şudur; avukatların içselleştirmesi gereken en iyi yaşam ve meslek tarzı her durumda ve koşulda ahlaklı ve dürüst olmaktadır; aynı şekilde iktidar sahiplerinin içselleştirmesi gereken rasyonel yönetim tarzı da, her zaman ve her koşulda ahlaklı ve dürüst davranmaktır. Bu ikisinin hüküm cümleleri ise: “*En iyi avukatlık dürüstlüktür*”, “*dürüstlük en iyi siyasettir.*”

Ama hem avukatlığın ve hem de siyasetin bir şeye daha gereksinimi vardır: “*dayanışmaya.*” Güç ilişkilerinin, fikirlerin, menfaatlerin, menfaat çatışmalarının alanı olan siyaset ahlak gibi özünde menfaat gütmaz. Ahlakın yalnızlığının aksine siyaset kolektiftir. Kolektif olduğu için de siyasal bir erdem olan *dayanışmaya* gereksinim duyar. Bu anlamda dayanışma, “*insan dayanışması*”dır. Bununla kastedilen şeyin geleneksel felsefi ifadesi ise, her birimizin içinde, aynı şeyin diğer insanlardaki varlığına ses/yanıt veren kendi insanlığımızın olmasıdır.

“*İnsani dayanışma*” dışında kalan ve ondan farklı olan bir diğer dayanışma türü “*mesleki dayanışma*”dır. Bu anlamda dayanışma, cömertliğin aksine başkalarına karşı kendini, kendi haklarını/yararlarını savunmaktır. Bu ise ancak hak/yarar birlikleri veya birliktelikleri oluşturmakla mümkündür.

Meslek örgütümüz olan barolar, Avukatlık Kanunu'nun 76. maddesinde işaret edildiği üzere biz avukatların hak/yarar birlikleridir, birliktelikleridir, dayanışma örgütleridir. Barolarımıza, "baro bizim için ne yapıyor" demeden, "ben barom için ne yapıyorum" diye kendimizi sorgulayarak destek olmak, baromuzla ve meslektaşlarımızla dayanışma içinde bulunmak hepimizin en önde gelen görevidir. Bunu yaparsak eğer, mesleki dayanışma ruhunu her şeyin üzerinde tutarsak eğer, bunun yaratacağı sinerjiyle ve hep birlikte çok şey yapabiliriz.

"Toplumda herkes entelektüeldir, ama çok az insan entelektüel işlevini yerine getirir" diyor Antonio Gramsci. Bu maksimden hareketle demem şu ki; baro başkanlığı yapmak, baro organlarında görev almak, tam da Gramsci'nin ifade ettiği gibi entelektüel işlevin yerine getirilmesidir. Hem bundan ve hem de bizler için, kamu için gösterdikleri gönüllü çabadan, özverili çalışmalarından dolayı eleştiri hakkımız saklı kalmak üzere baro yönetimlerinden hoşnut olmamız, onlara teşekkür etmemiz gerekir. Onların da istedikleri ve bekledikleri tek şey budur zaten.

Kuşkusuz barolar, işlevi sadece avukatlık mesleğiyle, mesleğin sorunlarıyla uğraşmakla görevli ve yetkili kuruluşlar değildir. Ülke siyasetiyle, dünya siyasetiyle de ilgili olmak durumunda olan kuruluşlardır. Fransız düşünür Alain'in de işaret ettiği üzere "siyaseti düşünmek gerekir; eğer yeterince siyaseti düşünmez isek, bir gün zalimce cezalandırılırız".

Ülke olarak, baro olarak, birey olarak adalete, özgürlüğe, güvenliğe, barışa, kardeşliğe, projelere, ideallere gereksinmemiz vardır. Bu gereksinimleri karşılamak siyaset yapmayı gerektirir. Zalimce cezalandırılmamak için, daha mutlu, daha güçlü olmak için, kendimize ve gelecek kuşaklara daha güvenli bir gelecek inşa etmek için, demokrasiye, insan haklarına katkı yapmak, yurttaş olmak, yurttaş kalabilmek için siyaset yapmak zorundayız.

Dünya hiç durmadan döndüğü gibi, hiç durmadan da değişmektedir. Değişen dünyayı anlayabilmek, ona ayak uydurabilmek için siyasetle uğraşmak zorundayız. Birey olarak, toplum olarak geri kalmamak ve hatta yok olmamak için hareket etmek, düne göre daha hızlı koşmak, mücadele etmek, keşfetmek, ilerlemek için siyasetle uğraşmak zorundayız.

Birbirinden ayrı veya biri ötekine karşı olarak değil, *“hep beraber”* ya da *“hem beraber ve hem de karşıt”* olarak siyaset yapmak durumundayız. Zira karşıtlık olmadan, başkaları olmadan, karşı fikirler olmadan siyaset olmaz. Kırıp dökmeden, yaftalamadan, suçlamadan, kaba güç kullanmadan, kavga etmeden, kutuplaşmadan, ötekileştirmeden, barolar olarak hiç kimsenin yan kuruluşu olmadan, bağımsızlığımızı yitirmeden, projelerimizi, hayallerimizi, ideallerimizi yarıştırmak siyaset yaparsak ve toplumun ve halkın vicdanı olursak eğer, siyaset bizi bölmez, aksine karşı karşıya getirerek birleştirir.

“Her şeyin bir zamanı, gökler altında her işin bir vakti vardır.” Şimdi zaman, tam da Buda'nın söylediği gibi *“Geçmişe özlemde vazgeç[me], geleceğe özlemde vazgeç[me], bunların arasındakilere özlemde vazgeç[me] ve karşı kıyıya geç[me]”* zamanıdır.

Barolar olarak, Barolar Birliği olarak bize düşen görev de sanırım budur. *Yani hukukun sesi olmaktır; yani siyaseten tarafsız olmak, üçüncü ses olmaktır; bunun için de karşı kıyıya geçmektir.*

Saygılarımla.